

آداب افطار در کلام ائمه اطهار(ع)/ ذکرها و خوردنی‌های توصیه شده در هنگام افطاری

در روایات اسلامی آداب مختلفی برای افطار بیان شده است چنانکه امام موسی بن جعفر (ع) از پدران بزرگوارش(علیهم السلام) نقل فرمود...

خبرگزاری مهر- گروه دین و اندیشه: در روایات اسلامی آداب مختلفی برای افطار بیان شده است چنانکه امام موسی بن جعفر (ع) از پدران بزرگوارش(علیهم السلام) نقل فرمود: برای روزه دار، هنگام افطارش، یک دعا مستجاب است، پس وقتی اولین لقمه را برداشتی، بگو: بسم الله یا واسع المغفره اغفر لی.مقدم داشتن نماز مغرب بر افطار

امام صادق(ع) می فرمایند: مستحب است، روزه دار اگر توانایی دارد، ابتداء، قبل از افطار نمازش را بخواند. همچنین امام باقر (ع) فرمودند: اگر میل تو به افطار و غذا خوردن، تو را از نماز باز می دارد، ابتدا افطار کن، تا دور شود از تو وسوسه های نفس ملامت گر. (و هنگام نماز با فراغ بال و آرامش نماز بخوانی). همچنین ایشان در حدیثی دیگر می فرماید: در ماه رمضان، ابتدا نماز بخوان، سپس افطار کن، مگر با گروهی باشی، که آنها منتظر افطارند.

بر این اساس، استحباب خواندن نماز قبل از افطار، دو مورد استثنا دارد، طاقت و صبر نداشتن روزه دار، و وقتی گروهی منتظر ما باشند. هر ممنی برادر ممّن خود را شبی از ماه رمضان افطاری دهد، خداوند برای او پاداش آزاد کردن سی بنده ممّن در راه خدا را، می نویسد و در برابر هر کدام، (مهمانان افطاری) دعایی مستجاب را نیز دارد

دعای هنگام افطار

دعاهای مختلفی در هنگام افطار وارد شده است که مرحوم شیخ عباس قمی آن را در مفاتیح الجنان آورده است اما در اینجا به روایتی از امام رضا (ع) اشاره می کنیم که حضرت می فرمایند: هر کس هنگام افطارش، بگوید: ⅱاللهم لك صمنا بتوفیقك و علی رزقك افطرنا بامرک فتقبله منا و اغفر لنا انک انت الغفور الرحیم» خداوند، آنچه را از نقص و زیان، بر روزه اش وارد ساخته، می بخشاید.

گفتن ذکر لا اله الا الله

امام صادق (ع) فرمودند: هر کس روزه خود را با کلام صالح و عمل صالح به پایان رساند، خداوند، روزه او را قبول می فرماید. گفته شد: ای پسر رسول خدا، کلام صالح چیست؟ فرمود: شهادت به کلمه لا اله الا الله و عمل صالح خارج کردن فطریه از مال خویش است.

توصیه به افطار با آب گرم، خرما و شیر

همچنین در روایات از معصوم به افطار با خرما، آب و شیر توصیه شده است؛ چنانکه پیامبر اعظم (ص) فرمودند: کسی که با خرما، حلال افطار کند، ثواب نماز وی، 400 صد برابر خواهد شد و امام صادق (ع) فرمودند: پیامبر اکرم (ص) با اولین چیزی که افطار می فرمود، در زمانی که رطب یافت می شد، با رطب و در زمانی که خرما بود، با خرما. نقل شده پیامبر(ص) با خرما افطار می نمود و یا با شیرینی افطار می کرد و اگر چیز شیرینی نمی یافت، با آب گرم افطار می کردند.

در مورد افطار با آب نیز از امام صادق(ع) روایت شده است که فرمود: افطار کردن با آب، گناه قلب را می شوید. جابر بن عبدالله گوید: شنیدم امام باقر(ع) می فرمود: رسول خدا(ص) با دو سیاهی افطار می کرد، گفتم: رحمت خدا بر شما باد، آن دو چه بودند؟ فرمود: خرما و آب، کشمش (سیاه) و آب، و با همین دو چیز نیز سحری می خوردند. شاید به همین جهت است که افطار با آب گرم همراه با شکر یا نبات، توصیه می شود.

پیامبر اکرم (ص) فرمود: آب گرم کبد و معده انسان را پاک، و دهان را خوشبو می کند، دندانها و حلقه چشم را قوت می بخشد، دید چشم را زیاد و گناهان را می شوید، رگهای هیجان آور را تسکین می بخشد، و درد سر را از بین می برد.

انس بن مالک در روایتی به افطار کردن پیامبر(ص) با شیر اشاره کرده و می گوید: رسول خدا (ص) نوشیدنی داشت که با آن افطار می کرد و نوشیدنی نیز برای سحر داشت و چه بسا این دو یکی بود، شیر و یا نان یماث (حل شده).

خواندن سوره قدر هنگام افطار

امام زین العابدین(ع) فرمود: هر کس سوره قدر را هنگام افطار و سحرش(قبل از افطار و قبل از خوردن سحری) بخواند، بین سحر و افطار (هنگام روز) ثواب کسی را دارد که، در راه خدا، در خون خود غوطه ور باشد.

گفتن بسم الله و دعا کردن

امام موسی بن جعفر (ع) از پدران بزرگوارش(علیهم السلام) نقل فرمود: برای روزه دار، هنگام افطارش، یک دعای مستجاب است. پس وقتی اولین لقمه را برداشتی، بگو: بسم الله یا واسع المغفره اغفر لی.

در جای دیگر می فرماید: هر کس موقع افطار کردن، بگوید: بسم الله الرحمن الرحیم، خداوند گناهان او را می آمرزد.

فضیلت افطاری دادن

امام صادق (ع) می فرمایند: هر ممنی برادر ممن خود را شبی از ماه رمضان افطاری دهد، خداوند برای او پاداش آزاد کردن 30 بنده ممن در راه خدا را می نویسد و در برابر هر کدام، (مهمانان افطاری) دعایی مستجاب را نیز دارد. افطاری دادن به ممنان، باعث بخشش گناهان، زیاد شدن روزی، آزاد کردن برده و خداوند، اجر روزه داران افطاری داده شده را، به او می دهد، بی آنکه از ثواب آنها کم کند.